

מה החליטה מועצת פת"ח? מדוע גברו בה הקיצוניים? לאן זה מוביל?

מכאן הרושם שהקו של פת"ח הוא קו זיגזאג.

בדמשק, באחד ביוני, זו המרכז בצור רה בולטת לעבר קו קיצוני יותר. הכורחות הקיצוניים באש"ף נחלו ניצחון, הן כוחות המתונים נחלו כישלון.

העמדות שנפסקו מזוהות, כמיי"ד רה רבה, עם יאסר עראפאת עצי מו. משמע: עראפאת נאזין לזוהר עז כמה מן העמדות, שהוא חושב אותן כנכונות וכמועילות למאמץ אש"ף, כדי לשמור על מקומו בראשות האירגון.

מסתבר כי צמחו מלטה כוחות, המש-נים את מאזן הכוחות בתנועה. ואת מצב רוחה.

בשנים האחרונות זוו אש"ף ופת"ח בי-זוהרות, לרוב בשפת רמזים, לעבר חיוב רעיון החלוקה. אילו נעשה הדבר בצורה חד-משמעית, היתה זאת מהפכה כבירה בעמדתם ההיסטורית של שני אירגונים אלה, ושל העם הפלסטיני כולו. שהרי פירושה של החלטה כזאת: ויתור על עמדת-יסוד עקרונית, שבה דגלו ארבעה דורות של פלסטינים, מאז ראשית העליה הציונית.

לא היתה החלטה חד-משמעית כזאת. אך היו מאות של סימנים קטנים בכיוון זה — הצהרות בחו"ל (שהוכחו בחלקן למחרת היום, בדרך שיגרתית), הודעות משותפות עם אישים, ראיונות לעיתונאים בכירים, ועידות בינלאומיות שבהן הופיעו משלחות פלסטיניות לצד משלחות הישראליות, לחנון שלום ישראלי-פלסטיני, החלטות ה-מועצה הלאומית הפלסטינית, ועוד ועוד. שינויים אלה לא היו די מרשימים כדי לעשות רושם על דעת-הקהל בישראל, אך הם היו חשובים כאיתותים, וכל המדיני-אים והמומחים בעולם בתנו איתם בזה-רית.

אבו-ג'האד וכתו כמישרדו בכירות
מס' 2 נשאר מס' 2

עניין הפלסטיני ודוחה את כל שאר הבע-יות עד להשגת המטרה. משום כך יש בפת"ח אנשי שמאל וימין, פרו-אמריק-אים ופרו-סובייטים, ניצים ויונים (יחסית).

עודה לקיצוניים

הן מאבק בין הדיעות והפגלים האלה הוא הקובע את העמדה הרישמית של

חלה נוכח כל השוואה בין "המדינה בר-דרך" של הפלסטינים ל"מדינה בדרך" שלנו בטרם קום המדינה, היתה אומר כי אש"ף דומה — להבדיל באלף-אלפי הב-דלות — לסוכנות היהודית דאז. כשפת"ח הוא מעין מפא"י המחזיק באירגון-ההגנה, ושאר האירגונים דומים למפלגות ולא-ר-גוני-המחתרת האחרים, אך מכיוון שאמ-ר זה מיועד גם למר בגין, אינני אומר זאת, ונא לראות קטע זה כבטל ומבוטל.)

דברים אלה נכתבים במיוחד למען קורא אחד: מנחם בגין.

בוויכוח שהתנהל בשבוע שעבר בי-כנסת, שבו הזכרתי בקצרה את הח-לטות פת"ח וגינתי אותם, העמיד בגין פנים כאילו לא שמע מה שאמ-רתי, וקרא לי תגר מעל הדוכן: שאפר-סם מעל עמודי "העולם הזה" את דעתי על החלטות אלה.

התכוונתי לעשות זאת במילא, אחרי חקירת הדברים ועם קבלת מידע נוסף מחוגים פלסטיניים בחו"ל.

ובכן, מר בגין:

אמר לטשטש את העובדות. במו-עצת פת"ח בדמשק, שהסתיימה בי-אחד ביוני 1980 בפירסום מיסמך ארוך, חלה הקצנה.

מה טיבה של הקצנה זו?

מה גרם לה?

מדוע דווקא עשיתי?

התנועה המובילה

קורם כל, יש להבין את מהות הפו-רום שהתכנס.

"המועצה המהפכנית" של פת"ח היא ה-מוסד הפרלמנטרי של התנועה. היא בה-רה במושג זה בוועד-פועל בן 15 איש, שהוא המוסד המבצע.

פת"ח (פירוש השם: כיבוש, וגם רא-שיהיחבות במהופך של "התנועה לשיח-רוך פלסטיני") הוא גוף פוליטי, שיש לו זרוע צבאית ("אלי-עסיפה"), כשמדברים עליו בישראל, על "אירגון מחבלים", כאי-לו היה זה גוף מיבצעי בלבד, אין זו הגדרה של מהות הגוף.

תנועת פת"ח נולדה בכוויית בסוף שנות ה-50, הקימה אותה קבוצה של גו-לים פלסטיניים, שנושאה מאוחדת ופעי-לה עד עצם היום הזה. גם בוועד-הפועל

פת"ח: ההתקדמות

הדיעה המקובלת בישראל, כאילו זהו "מישחק" שנועד כולו לחו"ל, כדי לסבר את אוני הגויים, אין בה כל ממש. חלק גדול מן האיתותים האלה פורסמו דווקא בעיתונים ערביים ובמוסדות פלסטיניים עצמם. לפחות אחד מראשי הדוברים למי עז קו זה, סעיד חאמא, נרצח על-ידי סוכנים עיראקיים ביגלל עמדתו זו. אחר-ריס מסכנים מזה שנים את חייהם, יוסי-יום, ביגלל איתה העמדה.

באופן רישמי הגיע אש"ף, במושבי ה-מועצה הלאומית הפלסטינית, לעמדה הא-ר-מרת כי תוקם מדינה פלסטינית לאומית (ולא "חילונית דמוקרטית") על כל חלק מאדמת הארץ אשר "ישוחרר". מן הכי-בוש הישראלי, עראפאת עצמו תיקן גו-סח זה, בכמה הזדמנויות פומביות, באומ-רו שהמדינה תקום בכל חלק של הארץ אשר "יפונה" על-ידי הישראלים — דבר המרמו על אפשרות של הסכם.

כל אזה היו צעדים חשובים מאוד קדימה. אך הם היו עדיין רחוקים מהצהרה רישמית שאש"ף (או פת"ח) מוכן להסתפק במיי-נה פלסטינית לאומית לצד ישי-ראל, ותוך שלום עימה, עז כסים של הכרה הדדית.

מיטב האישים בעולם (וגם כמה כוחות בישראל) עמלו כדי לדחוף את אש"ף קדי-מה בדרך זו, בתהליך הדרגתי, כדי לה-ביאו לידי נכונות מוצהרת ופומבית לקב-לת פיתרון של שלום, מן הסוג שדובר עליו בשיחות סודיות או בלתי-רישמיות. משום כך הוצע לישראל לנהל מדיניות סבירה, שתצויר (או לפחות תרמוז) ש-היא מוכנה לנהל משא-ומתן עם אש"ף אחרי שזה יביע נכונות להכרה הדדית (למשל: נוסחת יריבי-שטיב). נדרש מ-ממשלת ישראל לעשות מעשים אשר יעו-ודו את המתונים במחנה אש"ף ויגבירו (המשך בעמוד 65)

מאת אורי אבנרי

משום-כך יש חשיבות רבה להחלטות המוסד הפרלמנטרי בפת"ח. מבחינה מע-שית, החלטות אלה חשובות יותר מ-אשר החלטות של הגוף הפרלמנטרי של אש"ף כולו, "המועצה הלאומית הפלס-טינית".

(אין לזנוק בהחלטות. הן מכטי-אות את המצב הנוכחי של ה-תנועה, את גישותיה ויחסיה-כו-חות בה.)

פת"ח אינו גוף אידיאולוגי. עמדתו המוצהרת היא שהוא נאבק למען ה-

החדש שולטת הבורה זו של ותיקים. ייחודה של תנועה זו הוא קו-דם כל בשאיפתה הנחרצת לשיח-רוך את העניין הפלסטיני מן ה-אפטרופסות של המדינות הערי-ביות, ששיחקו בו ככבוד, כשכל אחת מהן מנצלת אותו לעניינה-שנה.

שיחרור" העניין הפלסטיני מידי הערי-בים האחרים ממלא בחיי פת"ח תפקיד שאינו נופל מן השאיפה ל"שיחרור" ה-ארץ מידי הציונים.

גם בהחלטות האחרונות חוזרת נימה זו שוב ושוב. למשל: (פרק 1, סעיף 1) "הדגשת הצורך בעצמאות ההחלטות הפלסטיניות והפעילות, למען פיתוח כושרם של פלגי המהפכה הפלסטינית לבצע את החלטות הפלסטיניות העצמאיות. ביגלל הנסיבות המיוחדות של הקיום הפלסטיני בפזורה, והמציאות הפוליטית בעולם הערבי, נאלץ פת"ח לתמרן בין המישטרים הערביים. כשהוא מתקשר פעם עם זה ופעם עם זה, אך השאיפה היא להשיג אי-תלות מירבית מכולם.

כאשר השתלט פת"ח על אש"ף, אחרי מילחמת ששת-הימים, הפך הגוף המוביל באירגון זה, שאינו אלא אירגון-ג. בי-אש"ף זה מאוגדים אירגונים המשרתים בגלוי מישטרים ערביים אחרים, המממ-נים אותם (כמו "אלי-עסיקה" של הסורים). יש בו גם אירגונים הדוגלים אמנם בעצ-מאות פלסטינית, אך המוכנים לשרת מיש-טרים ערביים אחרים תמורת סיוע (כמו החזית העממית לשיחרור פלסטין). כשהם מחליטים מדי פעם את הפטרון, חוץ מזה כולל אש"ף גם אישים בלתי-תלויים, אגו-רות מיקצועיות, מוסדות-ציבור שונים, ו-כו'.

למרות כל אלה, פת"ח הוא הגוף המוביל באש"ף. מנהיג פת"ח, יאסר עראפאת, מכהן גם כיושבי-ראש אש"ף. (ולא ידעתי כי מר בגין נתקף בחל-

"הטרוריסטים" (נוזיורק טיימס)
הקיצוניים עוררים זה לזה